

Роєнко С. О.

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

**КОМПЛЕКСНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ:
З ДОСВІДУ РОБОТИ ЦЕНТРУ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З
ІНВАЛІДНІСТЮ «ПРОЛІСОК» УПРАВЛІННЯ ПРАЦІ ТА
СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ УМАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

В умовах соціально-економічної нестабільності, яка нині спостерігається в Україні, гостро стоїть питання щодо вирішення медичних та соціальних потреб осіб з інвалідністю, кількість яких з кожним роком зростає.

Нині у місті Умань проживає 6 тисяч осіб з інвалідністю, з них: 365 інвалідів війни, 5,8 тисяч осіб з інвалідністю внаслідок загального захворювання, з дитинства та трудового каліцтва, 47 осіб з інвалідністю Збройних Сил України, 31 внутрішньо-переміщена особа з інвалідністю з районів проведення АТО та 303 дитини з інвалідністю [3].

З метою надання належної допомоги цим категоріям населення в місті створено три структурні підрозділи управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради, а саме: Центр соціальної реабілітації дітей з інвалідністю «Пролісок», Центр професійної реабілітації осіб з інвалідністю та Реабілітаційний комплекс для людей з особливими потребами [2, с. 2].

Діти від 2 до 18 років, які мають вади зору, слуху, порушення опорно-рухового апарату, інтелектуальні вади, ураження центральної нервової системи, мають можливість пройти ранню соціальну та медико-соціальну реабілітацію в Центрі соціальної реабілітації дітей з інвалідністю «Пролісок». Отримати тут належну допомогу мають право також діти віком до двох років, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності. На даний час на обліку в Центрі перебуває 303 дитини, з них 36 психічнохворих та 46 мають дитячий церебральний параліч.

Діяльність центру спрямована на реабілітацію дітей з інвалідністю через створення сприятливих умов для максимального розвитку їх природних здібностей без відриву від сім'ї, що в подальшому сприятиме своєчасній та найбільш повній інтеграції в суспільство.

Зарахування дітей до реабілітаційного центру здійснюється на підставі заяви від батьків чи законних представників про надання реабілітаційних послуг, довідки лікувально-консультативної комісії лікувально-профілактичного закладу (для дітей з інвалідністю) про встановлення інвалідності. Підставою для відвідування центру дітьми віком до двох років, які належать до групи ризику щодо отримання інвалідності, є довідка лікувально-консультативної комісії лікувально-профілактичного закладу з рекомендаціями щодо проходження реабілітації в установі. Тривалість перебування дитини з особливими потребами в закладі визначається реабілітаційною комісією, яка розробляє програму реабілітації, враховуючи діагноз дитини, її психофізичний розвиток, індивідуальні можливості. У Центрі діти перебувають повний робочий день та відповідно до законодавства вони на безоплатній основі забезпечуються харчуванням.

У реабілітаційному центрі «Пролісок» діти отримують послуги за такими напрямками:

- рання соціальна реабілітація;
- соціально-побутова реабілітація;
- соціально-медична реабілітація;
- педагогічна реабілітація;
- психологічна реабілітація;
- спортивна реабілітація;
- індивідуальне навчання дітей з інвалідністю;
- оздоровлення;
- профорієнтація.

Дітям, які здобувають освіту за індивідуальною формою навчання, засвоїти шкільну програму допомагають вчителі Уманського навчально-

виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 7 – колегіум» Уманської міської ради Черкаської області. Така взаємодія центру та школи сприяє забезпеченню рівного доступу до знань кожної дитини.

Значна увага працівниками закладу приділяється роботі з батьками. Вона спрямована на підготовку батьків до надання допомоги дітям щодо їх подальшої соціалізації, а також особлива увага приділяється формуванню у батьків вмінь та навичок, спрямованих на продовження реабілітаційних заходів з дітьми поза межами Центру.

Відновлення фізичних та психічних сил дітей здійснюється за індивідуальними реабілітаційними програмами, які відповідають особливостям кожної окремої дитини.

Центр на належному рівні забезпечений реабілітаційним обладнанням. До послуг відвідувачів обладнання для ходьби, яке стимулює особливу дитину стояти та ходити, спеціалізовані інвалідні візки для прогулянок, машини для прийняття крапельниць, реабілітаційний тренажер для розвитку і закріплення навиків повзання та інші тренажери для реабілітації дітей з інвалідністю. Діти, які хворі на дитячий церебральний параліч, за допомогою спеціального пристрою вертикалізатора мають можливість приймати вертикальне положення, що сприяє профілактиці виникненню ряду супутніх захворювань.

Також в Центрі функціонує відділення фізіотерапевтичних та водних процедур. Діти з інвалідністю отримують теплові, водні та електропроцедури, масаж, займаються лікувальною фізкультурою, в тому числі із застосуванням рефлекторно-навантажувального пристрою «Гравістат», динамічного пароподію та тренажерів [1].

Для забезпечення вільного доступу дітей приміщення закладу обладнане стаціонарним вертикальним підйомником, за допомогою якого особи на інвалідних візках можуть вільно переміщуватись з поверху на поверх.

У літній період в Центрі працює оздоровчий табір санаторного типу «Мрія», в якому покращити здоров'я, гарно розважитися та знайти нових друзів мають можливість діти пільгових категорій.

Відвідувачі Центру соціальної реабілітації дітей з інвалідністю «Пролісок» по досягненню повноліття мають можливість на базі Центру професійної реабілітації осіб з інвалідністю пройти навчання та здобути професію оператор комп'ютерної верстки, секретар-друкар, взуттьовик з ремонту взуття, перукар, флорист.

Така комплексна реабілітація осіб з інвалідністю, яка проводиться в Центрі соціальної реабілітації дітей з інвалідністю «Пролісок», сприяє відновленню фізичних та психічних сил дітей з інвалідністю та їх адекватній інтеграції в суспільство.

Література:

1. Знайомство з роботою Центру соціальної реабілітації дітей з інвалідністю «Пролісок» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://umanupszn.gov.ua/2017/03/21/znayomstvo-z-robotoyu-centru-socialn/>
2. Левченко О. З турботою про людей / О. Левченко. – Уманська Зоря. – 2017. – №46 (16906) – 03 листопада. – С. 2.
3. Спільне засідання ради осіб з інвалідністю та координаційної ради у справах соціального захисту населення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://umanupszn.gov.ua/2017/11/21/spilne-zasidannya-radi-osib-z-invalid/>